

Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi (tilatuen ja täydentävien ehtojen sääntöjen muuttaminen)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään Eduskunnalle Euroopan yhteisöjen komission 29 päivänä elokuuta 2007 hyväksymä ehdotus neuvoston asetukseksi yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä annetun ase-

tuksen (EY) N:o 1782/2003 ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun asetuksen (EY) N:o 1698/2005 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 15 päivänä marraskuuta 2007

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

Maatalousneuvos Arja-Leena Kirvesniemi

**EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI YHTEISEN MAATALOUSHALLITUKSEN
SUORIA TUKIJÄRJESTELMIÄ KOSKEVISTA YHTEISISTÄ SÄÄNNÖISTÄ JA
TIETYISTÄ VILJELIJÖIDEN TUKIJÄRJESTELMISTÄ ANNETUN ASETUKSEN (EY)
N:O 1782/2003 JA EUROOPAN MAASEUDUN KEHITTÄMISEN
MAATALOUSRAHASTON (MAASEUTURAHASTON) TUESTA MAASEUDUN
KEHITTÄMISEEN ANNETUN ASETUKSEN (EY) N:O 1698/2005 MUUTTAMISESTA**

KOM(2007) 484 lopullinen
EU/2007/1403

1 Yleistä

Täydentävät ehdot ovat olleet EU:n kokonaan rahoittamien suorien tukien edellytyksenä vuodesta 2005 alkaen. Vuodesta 2007 alkaen niiden noudattamista edellytetään myös maatalouden ympäristötuessa ja luonnonhaittakorvauksessa ja vuodesta 2008 alkaen eläinten hyvinvointituessa.

Euroopan unionin komissio esitti maatalousneuvostolle 29.3.2007 kertomuksen täydentävien ehtojen järjestelmän soveltamisesta (KOM(2007) 147 lopullinen). Kertomuksesta käytyjen keskustelujen pohjalta maatalousministerit hyväksyivät kesäkuussa 2007 neuvoston päätelmät täydentävien ehtojen järjestelmän kehittämiseksi (10682/07). Osasta neuvoston päätelmissä mainituista asioista on tarkoitettu säätää ehdotetulla neuvoston asetuksen muutoksella. Sen tarkoitus tulla voimaan pääosin 1.1.2008 alkaen. Osasta päätelmissä mainituista asioista säädetään komission asetuksen (EY) N:o 796/2004 muutoksella, jota käsitellään suorien tukien hallintokomiteassa.

Ehdotetussa neuvoston asetuksessa säädetäisiin jäsenmaan mahdollisuudesta jättää määräämättä täydentävien ehtojen laiminlyönnistä aiheutuva suorien tukien vähennys, jos vähennyksen määrä olisi enintään 50 euroa tai jos laiminlyönti voitaisiin katsoa vähäiseksi. Lisäksi annettaisiin säännöt täydentävien ehtojen laiminlyönnin vastuutahosta silloin, kun pellon haltija vaihtuu kalenterivuoden aikana. Lisäksi säädettäisiin tilatuen 10 k:n hallinta-aikavaatimuksen korvaamisesta yhden päivän hallinta-ajalla. Esitys sisältää myös aikatauluehdotuksen SAPS-järjestelmää soveltavien uusien jäsenmaiden velvollisuudesta ottaa täydentävien ehtojen

lakisääteiset hoitovaatimukset käyttöön porrastetulla kolmen vuoden aikataululla.

2 Esityksen pääasiallinen sisältö

2.1 Esitetyt muutokset neuvoston suorien tukien asetukseen (EY) N:o 1782/2003

Asetuksella on tarkoitus säätää siitä, että jäsenmaat voivat päättää olla tekemättä täydentävien ehtojen laiminlyönnistä johtuvaa suorien tukien vähennystä, jos vähennyksen määrä on enintään 50 euroa viljelijää ja kalenterivuotta kohden (de minimis -sääntö). Lisäksi ehdotetaan, että vähennystä ei tarvitsi tehdä silloin, jos sääntöjenvastaisuutta on sen erityisolosuhteiden sekä sen vakavuuden, laajuuden ja keston vuoksi pidettävä vähäisenä. Vähäisenä ei saa kuitenkaan pitää sääntöjenvastaisuutta, joka aiheuttaa välittömän vaaran ihmisten tai eläinten terveydelle. Sekä de minimis -säännön että vähäisen sääntöjenvastaisuuden kyseessä ollessa edellytyksenä on, että toimivaltainen viranomaisn tekee näissä molemmissa tapauksissa rikkomuksen erityisseurantaa. Vähäisen sääntöjenvastaisuuden osalta erityisseurantaa ei tarvitsi tehdä, jos viljelijä on välittömästi korjannut sääntöjenvastaisuuden.

Asetuksessa ehdotetaan, että tukihakemuksen jättänyttä viljelijää pidettäisiin vastuullisena täydentävien ehtojen laiminlyöntiin, jollei hän voi osoittaa, että laiminlyönti ei johdu hänestä itsestään. Jos maatalousmaata on siirretty kalenterivuoden aikana, tukihakemuksen jättänyttä viljelijää pidetään vastuullisena laiminlyöntiin, jollei hän voi osoittaa, että laiminlyönti johtuu siirronsaajasta

(jos siirto on tehty 15.6. ja seuraavan kalenterivuoden 1.1. välisenä aikana) tai siirtäjältä (jos siirto on tehty asianomaisen kalenterivuoden 1.1 ja 15.6. välisenä aikana).

Tilatuen pellon 10 kuukauden hallinta-aika ehdotetaan korvattavaksi yhdellä päivällä, joka olisi 15.6. Samaa sääntöä sovellettaisiin myös jäsenvaltioihin, jotka soveltavat yhteisen pinta-alatuen järjestelmää (SAPS).

SAPS-järjestelmää soveltavissa jäsenmaissa täydentävien ehtojen lakisäätteiset hoitovaatimukset ehdotetaan otettavaksi käyttöön vastaavalla porrastetulla kolmen vuoden aikataululla kuin muissakin maissa. Tämä ajanjakso alkaisi muissa SAPS-maissa vuonna 2009, paitsi Bulgariassa ja Romanisassa vuonna 2012.

Lisäksi ehdotetaan, että uusille jäsenvaltioille, jotka vahvistavat tilatukijärjestelmässä erilaisia oikeuksien yksikköarvoja nurmena tai monivuotisena laitumena oleville hehtaareille ja muille tukikelpoisille hehtaareille, vahvistetaan viljelylohkojen viiteajankohdaksi 30.6.2003 sijasta 30.6.2006.

Ehdotukseen sisältyy myös etukäteislupa vaatimuksen poistaminen koskien uusien jäsenvaltioiden siirtymistä SAPS-järjestelmästä tilatukijärjestelmään sekä Kyproksen täydentävän kansallisen suoran tuen kokonaisuuden muutos vuosille 2009 ja 2010.

2.2 Esitetyt muutokset neuvoston maaseudun kehittämisasetukseen (EY) N:o 1698/2005

Neuvoston maaseudun kehittämisasetusta (EY) N:o 1698/2005 ehdotetaan muutettavaksi niin, että myös siellä säädettäisiin SAPS-järjestelmää soveltaville uusille jäsenmaille vastaava lakisäätteisten hoitovaatimusten kolmen vuoden porrastettu käyttöaika, mitä ehdotetaan säädettäväksi edellä mainitun mukaisesti myös suorien tukien asetukseen (EY) N:o 1782/2003.

3 Ehdotuksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset, hallinnolliset ja organisatoriset vaikutukset

Yhteisön talousarvion lisäkustannukset johtuvat siitä, että jäsenmaat voivat jättää

määräämättä täydentävien ehtojen laiminlyönnistä aiheutuvat suoran tuen vähennykset, jos ne päättävät soveltaa de minimis –sääntöä ja vähäisiä sääntöjenvastaisuuksia koskevaa poikkeusta.

Vuonna 2006 Suomessa aiheutui täydentävien ehtojen laiminlyönnistä suorien tukien vähennys 559 tilalle. Vähennysten yhteismäärä oli noin 175 000 euroa. Näistä 559 tilasta noin viidesosalla seuraamusten määrä oli enintään 50 euroa. Näillä enintään 50 euron seuraamuksen saaneilla tiloilla suorita tukia vähennettiin yhteensä noin 3000 euroa. Tiloja, joilla seuraamusten yhteismäärä oli 50,01-100 euroa, oli noin 15 % kaikista vähennyksen kohteeksi joutuneista tiloista.

Ehdotus aiheuttaisi hallinnollisia vaikutuksia Suomessa. Tilatuen 10 kk:n hallinta-ajan muuttuminen yhden päivän hallinta-ajaksi yksinkertaistaa tilatukijärjestelmää ja sen hallinnointia. Hallinnollisia lisätoimia saattaisi aiheutua, jos Suomi päättäisi ottaa käyttöön de minimis –säännön ja/tai vähäisiä laiminlyöntejä koskevan poikkeuksen. Hallinnollinen vaikutus aiheutuisi tällöin siitä, että viranomaisten tulisi harjoittaa näissä tapauksissa erityisaseurantaa.

3.2 Lainsäädännölliset vaikutukset

Ehdotus kuuluisi eduskunnan toimivaltaan, jos Suomi ei olisi Euroopan unionin jäsen. Ehdotuksen hyväksyminen aiheuttaisi muutoksia tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annettuun lakiin (557/2005).

4 Ehdotuksen toimivaltaperuste

Ehdotuksen oikeusperustana on EY:n perustamissopimuksen 37 artiklan 2 kohta.

5 Ehdotuksen käsittelyvaiheet EY:n toimielimissä

Ehdotus esiteltiin maatalousneuvostossa 26.9.2007. Sitä on käsitelty maatalouden horisontaaliasioiden työryhmässä 9.10. ja 19.10. Euroopan parlamentin lausuntoa (kuulemismenettely) odotetaan joulukuussa 2007.

Tavoitteena on päättää asiasta joulukuun maatalousneuvostossa.

6 Kansallinen käsittely

Ehdotusta on käsitelty EU-asioiden komitean alaisessa maatalous- ja elintarvikejaostossa (EU-18) 20.9. ja 8.11.2007. EU-ministerivaliokunnan käsittelyssä asia oli 21.9.2007.

7 Valtioneuvoston kanta

Suomi kannattaa pääosin komission ehdotusta. Suomi katsoo, että täydentävien ehto-

jen rikkomuksista johtuva suorien tukien vähennys tulisi voida jättää toimeenpanematta, jos vähennyksen määrä on enintään 100 euroa nyt ehdotetun 50 euron sijasta. Vastaava raja tulisi säätää myös maaseudun kehittämisasetukseen (EY) N:o 1698/2005, jolloin rajaa voitaisiin soveltaa suorien tukien lisäksi myös niissä maaseudun kehittämistuissa, joiden edellytyksenä on täydentävien ehtojen noudattaminen.

Lisäksi Suomi pitää tärkeänä, että tähän ns. de minimis -sääntöön sekä täydentävien ehtojen vähäiseen sääntöjenvastaisuuteen liittyvä erityisseuranta tulisi voida järjestää vähäisin hallinnollisin toimenpitein.